

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 1.10.2010
СОМ(2010) 538 окончателен

27-МИ ГОДИШЕН ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА
ОТНОСНО МОНИТОРИНГА ВЪРХУ ПРИЛАГАНЕТО НА ПРАВОТО НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ (2009 г.)

SEC(2010) 1143
SEC(2010) 1144

27-МИ ГОДИШЕН ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА

ОТНОСНО МОНИТОРИНГА ВЪРХУ ПРИЛАГАНЕТО НА ПРАВОТО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ (2009 г.)

1. ВЪВЕДЕНИЕ

В съобщението на Комисията „Европа на резултатите“¹ от 2007 г. се посочва, че в годишния си доклад Комисията ще се съсредоточи върху стратегически въпроси, оценка на настоящото състояние на законодателството, приоритети и планиране на бъдещата работа.

Настоящият доклад ще се придържа към структура, сходна с тази на миналогодишния доклад, като внесе съответните промени, отразяващи основните проблеми, възникнали през 2009 г.

2. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

2.1. Въведение

Договорът за Европейския съюз (ДЕС) и Договорът за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) влязоха в сила на 1 декември 2009 г. Тези договори внасят изменения в някои от правомощията на ЕС и предоставят на Комисията известни функции по мониторинг и привеждане в действие, като в същото време запазват някои от общите правила. В член 4 от ДЕС се запазва основното задължение на държавите-членки да осигурят правилното прилагане на правото на ЕС (предишен член 10 от Договора за създаване на Европейската общност (ДЕО)). В член 17 от ДЕС се запазва отговорността на Комисията за осигуряване на прилагането на правото на ЕС (предишен член 211 от ДЕО). Членове 258 и 260 от ДФЕС се отнасят до правомощията на Комисията да открива процедури за нарушение (предишни членове 226 и 228 от ДЕО). Член 260 от ДФЕС съдържа два нови елемента:

- при сезиране на Съда на Европейския съюз с иск по член 258 от ДФЕС, Комисията може да поиска от Съда да наложи финансови санкции на държава-членка за късно транспониране на директива, приета по законодателна процедура; както и
- по силата на член 260, параграф 2, Комисията трябва единствено да предостави възможност на държавата-членка да изложи своите съображения преди да сезира повторно Съда след произнесено решение по член 258 от ДФЕС.

¹ COM(2007)502.

Комисията възнамерява да приеме съобщение относно за актуализиране на подхода си за прилагането на тези разпоредби.

Към края на 2009 г.², правото на ЕС включва, освен правилата на Договора, около 6140 регламента и малко под 1820 директиви, действащи на територията на 27-те държави-членки.

2.2. Обща статистика на жалбите и процедурите за установяване на нарушение

Процедурата за установяване на нарушение играе съществена роля за гарантиране на правилното прилагане на правото. Към края на 2009 г. около 77 % от жалбите са били приключени преди първата формална стъпка по процедурата за установяване на нарушение, около 12 % от общия брой са били приключени преди представянето на обосновано становище и още 7 % преди произнасянето на решение от Съда.

Към края на 2009 г. Комисията е била в процес на разглеждане на над 2900 жалби и случаи на нарушения. Общият брой на случаите е намалял с 16 % спрямо края на 2008 г., като има 26-процентно намаление на процедурите, започнати поради липса на уведомяване за предприети мерки за транспониране на директиви. Жалбите съставляват 54 % от общия брой или 63 % от всички случаи по въпроси, различни от късно транспониране на директиви, което представлява намаление с 15 % спрямо 2008 г. Броят случаи „по собствена инициатива“, които са в процес на разглеждане към края на 2009 г., е намалял с 11 % в сравнение с 2008 г.

Средно 51 % от общия брой необходими мерки за транспониране през 2009 г. са закъснели в сравнение с 55 % през 2008 г., като броят на директивите, които не са били транспонирани, е намалял през 2009 г.

Сравнявайки периода на регистриране на нарушенията от 1999 г. до 2003 г. с периода 1999—2008 г., средният срок, необходим за разглеждането на нарушения, считано от момента на регистриране на случая до внасянето на жалбата в Съда на Европейския съюз по силата на член 258 от ДФЕС, е намалял от около 27 месеца на 24 месеца. Средният срок, необходим за разглеждане на случаите на липса на уведомяване за мерки на държавите-членки за транспониране на директиви, остава около 15 месеца. През 2009 г. бяха направени 2 повторни сезирания на Съда по предишния член 228 от ДЕО (сега член 260 от ДФЕС), а през 2008 г. не бе регистрирано нито едно.

Комисията отбелязва, че броят на регистрираните жалби и процедури за установяване на нарушения се влияе от промени в работните ѝ методи, които се изпитват в момента³. Тъй като ще мине известно време преди тези промени да бъдат напълно въведени, все още е прекалено рано да се правят заключения.

² Всички данни се отнасят до 2009 г., освен ако не е посочено друго.

³ Вж. по-долу, точка 3.4

2.3. Петиции

Броят на петициите до Европейския парламент по въпроси, отнасящи се до правилното прилагане на правото на ЕС, зависи от решението на гражданите, бизнеса и гражданското общество да изразят загрижеността си по този начин. Въпреки че повечето петиции не засягат нарушения на правото на ЕС, те предоставят полезна информация на Парламента и на Комисията относно проблемите на гражданите.

Защитата на околната среда и въпросите на вътрешния пазар продължават да са в основата на повечето петиции: съответно 173 и 82 нови петиции. В областта на защитата на околната среда най-голям брой петиции са постъпили по въпросите на оценката на въздействието (52), природата (50), отпадъчните води (26), управлението на качеството на водата и защитата на източниците ѝ (17), качеството на въздуха и шума (13), както и промишлените емисии (6). В областта на вътрешния пазар голям брой петиции бяха получени във връзка с признаването на професионалните квалификации (28), услугите (19), дружественото право (10), обществените поръчки (8) и финансовите институции (17). От загриженост за гражданите са и въпросите от областта на правосъдието, свободата и сигурността, свързани с основните права (46), свободното движение на хора (36), гражданството и изборителните права (12), сигурността по пътищата, включително признаването на шофьорските книжки и законите за движение по пътищата (30), съфинансирането на проекти в рамките на регионалната политика (18) и информационното общество (9).

Измежду многобройните и разностранни въпроси, обхванати от петициите, заслужават да бъдат споменати петициите във връзка с проблема с отпадъците в региона Кампаня в Италия и по-широк кръг въпроси, свързани с управлението на отпадъците, най-вече в Гърция и в Испания. В областта на вътрешния пазар много петиции засягаха понякога сложни аспекти на индивидуални ситуации за признаване на професионални квалификации. В областта на услугите бе проявен по-специален интерес към ограниченията на фармацевтичните дейности и хазартните и спортните залагания, а в областта на финансовите услуги — към кредитните институции, ценните книжа, свободното движение на капитал и плащанията. Голям брой петиции се отнасяха до процедурата за установяване на нарушение, която в момента се разглежда от Съда, по отношение на градската правна уредба на Валенсия⁴.

3. ТЕКУЩИ ПРОБЛЕМИ ПО ПРИЛАГАНЕТО, УПРАВЛЕНИЕТО И ПРИВЕЖДАНЕТО В ДЕЙСТВИЕ

3.1. Късно транспониране и докладване и превантивни действия

a) Късно транспониране

Въпреки че в последно време се наблюдава подобрене в транспонирането, броят процедури за нарушения, открити поради късно транспониране на директиви, продължава да бъде основен проблем. Висок брой открити подобни процедури се наблюдава например в следните области: медицинска апаратура (22 нови случая),

⁴ Дело С-306/08, Комисията срещу Испания.

условия на работа в съвместими трансгранични железници (17), изменени правила за гаранционните схеми по депозитите (17) и директивата за подпочвените води (17). Късното транспониране бе често срещан феномен и в областта на техническото актуализиране на директивите в областта на предприятията. 24 държави-членки получиха официални уведомителни писма за късно или неправилно предоставяне на доклади в приоритетната област на емисиите на парникови газове.

В някои случаи закъснението е значително: Съдът издаде решения по седем дела за над двугодишно закъснение в транспонирането на директивата за признаването на професионалните квалификации от 2005 г. В областта на дружественото право, корпоративното управление и политиката срещу изпирането на пари трябваше да се обработят около 140 процедури за нарушение поради късно транспониране, като 11 от тези процедури достигнаха до етапа на решение от Съда. Съдът издаде решения в четири дела по Директива 2004/83 относно даването на статут на бежанци на гражданите на трети държави и лицата без гражданство. В областта на гражданското правосъдие срещу Гърция бе повдигнато второ дело пред Съда с искане за налагане на финансови санкции поради повече от тригодишно закъснение при транспонирането на Директива 2004/80 относно обезщетяването на жертвите на престъпления.

***Заключение:** Късното транспониране и докладване продължават да представляват широко разпространен и системен проблем, който засяга както техническото актуализиране на важни мерки за промишлеността на ЕС и приоритетните политики на ЕС, така и мерки от интерес за гражданите. Въпреки че спрямо миналата година е констатиран известен напредък, повсеместните и постоянни закъснения в транспонирането продължават да бъдат сериозна пречка за постигането на целите на ЕС.*

б) Превантивни мерки

През периода продължиха да се създават мрежи за контакти за транспонирането на директиви и уеб инструменти, съдържащи често задавани въпроси и отговорите им. Добър пример в това отношение е уеб инструментът за Директива 2007/64 относно разплащателните услуги, който се прилага и за Директива 2009/110 относно електронните пари. В него се съдържа информация за самата директива и за напредъка при транспонирането, включително употребата на различните варианти. По подобен начин в областта на нелоялните търговски практики бе създадена база данни, включваща национални закони и национална и европейска съдебна практика.

Експертните групи изиграха важна роля при транспонирането и прилагането на законодателството на ЕС и позволиха постигането на значителен напредък в области като агенциите за временна заетост, Европейските работнически съвети и безопасността на въздушния транспорт. Бяха създадени насоки за тълкуване и помощни материали за заинтересованите страни в следните области: справяне с вибрациите и шума на работното място, средства за правна защита в областта на обществените поръчки и контрол на предоставянето на човешки тъкани и клетки. На разположение на заинтересованите страни бяха предоставени указания за пускането на пазара на продукти за растителна защита (общо 47) и за качеството на водите за къпане.

Групата за транспониране на директивата за платежни услуги се срещна десет пъти от януари 2008 г. насам, като в заседанията си включи представители на платежния пазар и на потребителите, събра около 300 въпроса и излезе с писмени бележки, допринасящи за постигането на общо тълкуване. Контактната група продължава да се среща, за да обсъжда как може да се изпълнят изискванията на директивата за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети държави. За тази цел се проведеха и семинари, на които бяха поканени международни организации и неправителствени организации.

По Директива 98/34 продължи да бъде извършвана важна превантивна работа, като Комисията и държавите-членки предоставиха съвети и упътвания по над 700 национални технически проекта на подзаконови актове, отнасящи се до продукти, които не подлежат на хармонизиране от ЕС и до услуги на информационното общество. Комитетът по стандартите и техническите разпоредби се срещна три пъти, за да обсъди действието на директивата и създаде нова работна група за обсъждането на бъдещото развитие.

Прилагането и изпълнението на директивата за услугите бе предмет на 20 двустранни срещи с държави-членки и на 9 срещи на експертни групи.

Нов Орган на европейските регулатори (ОЕРЕС) бе създаден с Регламент 1211/2009, за да осигури по-нататъшното развитие на последователна регулаторна практика в областта на електронните съобщения. С Регламент 713/2009 бе създадена Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия с цел осигуряването на интегрирана рамка за единното прилагане на правилата на вътрешния пазар на електроенергията и газа.

В резултат на влизането в сила на ДЕС областта на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси се урежда (след изтичането на определен преходен период) от същите правила и процедури, които важат и за останалото законодателство на ЕС. Бяха създадени серия от мерки за по-добро прилагане на достиженията на правото на ЕС, включващи организирането на регионални семинари с национални законодатели и професионалисти в тази област, опростени процедури за контакт и двустранни срещи с представители на националните администрации, публикации на наръчници, подкрепа за мрежи на заинтересованите страни и участие на службите на Комисията в национални обучения на съдебните професии.

Комисията освен това преразгледа целия набор от превантивни мерки, които се използват в работата с държавите-членки, в рамките на експертната група по изпълнението и прилагането на правото на ЕС, за да осигури прозрачност и да установи полезни нови посоки на развитие.

***Заклучение:** Комисията приканва държавите-членки да участват активно в определянето и приемането на превантивни мерки за всяка нова законодателна мярка, като по този начин се намали нуждата от прибегване към съдебни тълкувания в по-дългосрочен план или към законодателни преразглеждания.*

3.2. Таблици за съответствие и оценка на съответствието на законодателството на държавите-членки с изискванията на директивите на ЕС

Таблиците за съответствие представляват един от основните елементи на превантивните действия, като посочват законовите разпоредби на държавата-членка, които транспонират задълженията, установени от директивите, в националната правна система. В началото те съдействат за осигуряването на съответствието на проектомерките за транспониране. На по-късен етап те са полезни за гарантирането на това, че процесът на транспониране е бил правилен и е напълно завършен и помагат на деловите среди и на потребителите да видят как правото на ЕС е транспонирано в национален мащаб. Те улесняват сътрудничеството между държавите-членки и Комисията при прегледа на транспонирането, като позволяват ранно установяване на проблемите и диалог. Таблиците за съответствие също допринасят за постигането на юридическа прозрачност и за достъп до правото, като посочват правните разпоредби от значение за различни интереси на гражданите и деловите среди. Те могат да допринесат значително за работата, извършвана в Съвета на Европейския съюз по свързване на ЕС с национални бази данни, съдържащи законодателни текстове.

Комисията ще продължи да отстоява необходимостта от таблици за съответствие в дискусиите с държави-членки и другите институции.

***Заключения:** Таблиците за съответствие допринасят за постигането на прозрачност и подобряват достъпа до правото. Те представляват важна част от сътрудничеството на държавите-членки с Комисията за осигуряване на правилното прилагане на директивите. Комисията ще продължи да търси подкрепа от всички институции на ЕС за повсеместното използване на тези таблици.*

3.3. Управление от експертните групи на членове на договора и законодателство на ЕС

Комисията продължи да развива работата по управление на правото на ЕС с държавите-членки посредством експертни групи.

Експертната група на органите за одобрение на типа (ТААЕГ) бе създадена, за да осигури еднакво прилагане на техническите изисквания за пускането на пазара на моторни превозни средства във връзка с превръщането на системата в задължителна от 2012 г. нататък. Във връзка с Директивата за признаване на професионалните квалификации (2005/36) групата на координаторите прие Кодекс за поведение по отношение на националните административни практики, които поясняват какво се изисква от директивата и кои са най-добрите практики при прилагането ѝ. В областта на позволените хранителни и здравни твърдения при етикетирането на храните (Регламент 1924/2006) бяха провеждани ежемесечни срещи с държавите-членки за обработването на около 44 000 твърдения на държавите-членки.

След решението на Съда по делото *Metock*⁵ в експертната група за прилагане на Директива 2004/38 бяха дискутирани указания, преди започването на програмата от

⁵ C-127/08 от 25 юли 2008 г., *Blaise Baheten, Metock и други срещу Министъра на правосъдието, равенството и правната реформа.*

двустранни срещи с всички държави-членки за транспонирането на правилата на ЕС в областта на свободното движение на граждани и членове на техните семейства.

През януари 2009 г. ЕС даде резултатен отговор на сериозната газова криза, която предизвика значително прекъсване на доставките. Сигурността на доставките бе ефективно поддържана посредством обща реакция, основана на работата на Координационната група за газа, създадена с Директива 2004/67/ЕО на Съвета, с което се потвърждава, че ЕС може да предостави подход, който взема предвид спецификата на всички държави-членки, и че общите действия са най-ефективни.

В областта на финансовите услуги Групата за транспониране на директивата за капиталовите изисквания продължи да работи по въпроси, свързани с тълкуването и изясняването на някои разпоредби, за да осигури съгласувано прилагане на съществуващите правила. Групата подпомогна Комисията при изготвянето на две директиви за прилагането и на предложението на Комисията за пруденциалния надзор на пресекуризиращи операции. Тези мерки дадоха отговор на финансовата криза, като направиха по-строги правилата относно ликвидността, излагането на висок риск и качеството на капитала, като в същото време осигуриха необходимите действия при спешни случаи, за да поддържат доверието в схемите за гарантиране на депозитите.

Бе създадена също така нова експертна група за управлението на Натура 2000 с цел събирането и обмена на информацията относно най-добрите практики, включително съвместяването на съхранението на околната среда и икономическото развитие.

***Заключения:** Тези примери потвърждават голямото разнообразие и обем на дейността за управление, която се изисква съвместно от Комисията и държавите-членки за максимизиране на ползите от законодателството на ЕС.*

3.4. Предоставяне на информация и разрешаване на проблеми в интерес на гражданите, деловите среди и гражданското общество и регистриране и управление на жалбите

Гражданите следва да знаят къде да открият информацията, която търсят. За тази цел Комисията е разработила серия услуги. Гражданите следва да могат да намерят услугата, която отговаря на техните нужди. Комисията продължава да подобрява достъпа, информацията и помощта по отношение на правата и възможностите, предоставени на гражданите, с по-нататъшното развитие на уеб портала „Твоята Европа“⁶.

Процедурата по жалбите представлява специфичен източник на информация за Комисията и процес, чрез който гражданите и деловите среди могат да изразят своята загриженост по отношение на правилното прилагане на правото на ЕС. До октомври 2009 г. в Комисията функционираше система⁷, при която се извършваше първоначална оценка на входящата кореспонденция, за да се прецени дали съществуват достатъчни

⁶ <http://ec.europa.eu/youreurope/>

⁷ Описана в съобщението на Комисията от 2002 г. относно отношенията с жалбоподателите при нарушения на общностното право, COM (2002) 141

индикации за регистрирането на сигнала като жалба. В резултат на това някои писма не бяха регистрирани като жалби.

Това бе повод лицата, изпращащи сигнали, Парламентът и Европейският омбудсман да изразят своята загриженост. От октомври 2009 г. Комисията изпитва нов метод, при който всички сигнали, свързани с прилагането на правото на ЕС, получават специална регистрация, а цялата кореспонденция, съдържаща ясно намерение за оплакване по отношение на прилагането на правото на ЕС, се регистрира като жалба, като по този начин се предоставя по-положителен и пряк отговор на гражданите. Този метод вече води до очакваното значително увеличение на броя на регистрираните жалби, независимо от съдържанието им. Изтичането на една пълна календарна година от функционирането на този метод би следвало да предостави на Комисията достатъчна база за обсъждане на включването на известен брой подобрения в преработена версия на съобщението ѝ от 2002 г.

През 2009 г. броят на досиетата в SOLVIT се увеличи с 50 %, в допълнение към 22-процентното увеличение от предишната година, като SOLVIT успя да задържи неотменно високия процент на успешно обработените досиета — 86 %. Едни от най-често срещаните въпроси бяха свързани с правото на пребиваване, социалната сигурност, професионалните квалификации и свободата на предоставяне на услуги. SOLVIT продължи да увеличава своята ефикасност и полезно действие, като предоставя помощ и разрешение на проблемите на граждани и на предприятия, като в същото време играе важна роля при установяването на пречки от структурно естество пред свободното движение.

Първият доклад за оценка на „Пилот ЕС“ беше приет през март 2010 г.⁸ Предвид успеха на проекта, Комисията предложи „Пилот ЕС“ да се прилага за всички държави-членки и да се разшири използването му в търсенето на ранно коригиране на проблеми, свързани с потенциални нарушения на правото на ЕС.

Тясното сътрудничество между Комисията и държавите-членове на всички равнища на управление е също от основно значение за подобряването на правилното прилагане на правото на ЕС от държавите-членки и намаляването на броя жалби. Необходимо е да се подобри разпространението на знания по отношение на законодателството на ЕС сред юристите, да се увеличат обученията по въпроси, свързани с ЕС, и на всички, които са свързани по някакъв начин с прилагането на правото на ЕС, да бъде предоставен достъп до информация, например чрез Европейския портал за електронно правосъдие.

***Заклучения:** Комисията възнамерява да преразгледа общата си политика за регистриране на жалбите и отношения с жалбоподавателите, като отчете натрупания опит по време на текущото изпитване на новите методи. Хоризонтални инструменти като SOLVIT и „Пилот ЕС“ продължават да се развиват и да доказват своите предимства, разрешавайки в бързи срокове проблеми, пред които са изправени гражданите и деловите среди. „Пилот ЕС“ представлява много ефикасно допълнение към гамата средства, целящи осигуряване на прилагането на правото на ЕС, тъй като позволява нарушенията да бъдат коригирани рано, без да се стига до*

⁸ COM(2010) 70

започването на формални процедури или подготвя терена за подобни процедури, ако се окаже, че са необходими. Комисията признава високата степен на ангажираност, демонстрирана от държавите-членки, за осигуряване на успеха на тези инструменти. От своя страна тя се ангажира да продължи да работи усилено за развиването на това партньорство и покани всички държави-членки да участват в по-нататъшното развитие на „Пилот ЕС“.

3.5. Проблеми, свързани с привеждането в изпълнение

Регламентът REACH (1907/2006) следва да се приведе в изпълнение основно чрез система от официални проверки и други действия на равнище държави-членки, които все още се разработват. Междувременно основните задължения по регламента започват да се изпълняват. Изпълнението на задълженията за ограничаването на търговията с определени химически вещества започна през втората половина на 2009 г. През 2010 г. държавите-членки ще обсъдят резултатите от проучване по националните санкции, с цел да се постигне съгласуваност в практиките.

През 2009 г. Комисията изготви доклад за първите две години от прилагането на Регламент 2006/2004 за сътрудничеството в областта на защитата на потребителите и прие Съобщение относно прилагането на законодателството на ЕС за защита на потребителите, в което очерта пет области за бъдеща работа⁹.

Комисията също преразгледа и укрепи насоките относно Системата на ЕС за бърз обмен на информация за опасни продукти (RAPEX) по Директива 2001/95. Бе създадена също така рамка за преценка на ефективността на прилагането на национално равнище. Комисията подготвя също така регламент, който да бъде приет в съответствие с Регламент 216/2008 относно общите правила в областта на гражданското въздухоплаване, и който да предвиди междинни санкции като алтернатива на оттеглянето на сертификата.

Процедурите за установяване на нарушение осигуряват правилното тълкуване на правото на ЕС и коригиране на нарушения. Националните административни и съдебни процедури позволяват действията на органите на държавите-членки да бъдат контролирани. В определени случаи бе сметено за уместно законодателството на ЕС да включи разпоредби за процедури за обжалване, като например във връзка с достъпа до информация за околната среда, оценки на въздействието върху околната среда, решения за разрешителни за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването, средства за правна защита в областта на обществените поръчки или в регулаторната рамка за електронни комуникации.

Следва да се отделя по-голямо внимание на мерките за привеждане в изпълнение в процеса на подготвяне на ново законодателство, включително право на преразглеждане или обжалване на решения, за да се осигури ефективно прилагане. Съществуващите методи за привеждане в изпълнение могат да бъдат допълнително разработени или да бъдат въведени нови такива, в зависимост от характера и обема проблеми, които възникват в различните области.

⁹ COM(2009)330.

Когато в законодателството на ЕС се прави препратка към такива мерки, те трябва да се използват и да се оцени доколко са подходящи за постигането на целта си. Ето защо Комисията ще фокусира дейността си върху правилното изпълнение на тези процеси, като преглежда и докладва относно функционирането и резултатността им спрямо целите и като се въздържа да заменя използването на тези процеси със свои действия, за да не накърни ролята им.

През 2009 г. Комисията разви още повече своята практика за организиране на проверки, понякога в сътрудничество с агенции. Европейската агенция за авиационна безопасност извърши рекорден брой проверки, в резултат на които бяха направени искания за спешно коригиране на известен брой значителни несъответствия. Почти 200 проверки бяха извършени, за да се осигури ефективното действие на националните мерки за сигурност на мореплаването по отношение най-вече на оценките на корабите и пристанищата и действителното прилагане на плановете за сигурност.

***Заключения:** Комисията подчертава нуждата от повишено внимание върху ефективни инструменти за осигуряване привеждането в изпълнение на правото на ЕС. Те могат да се прилагат хоризонтално или да бъдат създадени за определени сектори. Когато законодателството на ЕС препраща към национални процедури, Комисията ще даде приоритет на прилагането и контрола на действието на тези разпоредби за привеждане в изпълнение, като избягва алтернативни действия. Проверки, които съществуват отдавна в областта на човешкото здраве, се използват все повече в други области като безопасност и сигурност на транспорта, където играят важна роля при потвърждаване тълкуването на закона и осигуряване на правилното му прилагане, потвърждавайки сериозен ангажимент за постигането на резултати.*

3.6. Ролята на процедурите за установяване на нарушения

Съобщението „Европа на резултатите“ от 2007 г. очерта настоящата политика на Комисията в работата ѝ по осигуряване на правилното прилагане на правото на ЕС. В него се обясни новият фокус на годишните доклади на Комисията: върху стратегически въпроси, оценка на настоящото състояние на правото в различни сектори, приоритети и планиране на бъдеща работа. Работният документ на службите на Комисията, който е приложен към настоящия доклад, съдържа подробни данни за различните сектори, включително приоритетни цели в управлението на нарушенията.

Съгласно критериите, изведени в съобщението от 2007 г., в момента вече са разработени приоритети във всички области, в които Комисията извършва мониторинг, включително на ниво жалби на лицата и процедури за установяване на нарушения. Напредъкът по обработка на жалбите и нарушенията се следи редовно и се оценява в светлината на естеството на случая и определените индикатори. Особено внимание се отделя на досиета, които остават неприключени за дълъг период от време или за които не е постигнат скорошен достатъчен напредък. Вземат се предвид обосновани причини за закъснението при обработката на някои случаи, например ако работата напредва по различен тестови случай, или когато национален съд е отправил преюдициално запитване към Съда по същия въпрос. В случаите, когато пред национален съд тече производство, Комисията може да прецени за целесъобразно да приключи досие, по което все още не са предприети стъпки за започване на процедура за нарушение, и да

спре текущи процедури за нарушение, особено в случаи, когато националното производство има същия предмет като процедурата за нарушение. По този начин, след като процесът пред националния съд приключи, Комисията ще разполага с ясна основа за предприемане на по-нататъшни действия. В тези случаи Комисията ще е готова да разглежда евентуални проблеми на гражданите, останали неразрешени след приключването на националното производство.

***Заключения:** Приоритетите, изведени в придружаващия настоящия доклад документ относно „Ситуацията в различните сектори“, целят да осигурят, че Комисията се съсредоточава върху действия, които в най-голям степен могат да осигурят навременното и ефективно прилагане на правото, за да задоволят най-широк кръг интереси на най-голям брой граждани и предприятия, като осигуряват ефикасно избягване на дублирането със съществуващите процедури. Комисията потвърждава своето намерение да работи за постигане на тези приоритети.*

3.7. Докладване и преглед на прилагането

Отдава се повишено внимание на последващото докладване относно въздействието на правилата на ЕС. Парламентът са занимава задълбочено с въпросите по прилагането. Често в законодателството на ЕС се включва разпоредба за изготвяне на доклади в първите години от изпълнението на мярката. Работният документ на службите на Комисията, приложен към настоящия доклад, съдържа препратки към много изследвания и доклади, изготвени от Комисията през 2009 г. и такива, предвидени за 2010 г.

***Заключения:** Повишеното внимание, което се отделя на последващата оценка на въздействието на законодателството на ЕС, поставя ударение върху докладите, които Комисията трябва да изготвя относно действието на различни законодателни мерки на ЕС. Комисията отбелязва значението на тези доклади, които често включват подробен принос от държавите-членки, като един от основните инструменти, с които разполага, за оценката на функционирането и въздействието на правото на ЕС.*

4. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Настоящият годишен доклад показва какво съществено значение има пълното и правилното прилагане на правото на ЕС за осъществяването на правата и задълженията, създадени от него. Тазгодишният доклад ясно показва, че продължават да се създават и следват приоритети, но освен това и че инструментите, които бяха създадени за улесняване и подобряване на мониторинга на правото на ЕС, достигат ниво на зрялост,

което повишава приноса им за цялостната ефективност и навременност на процеса на мониторинг.

Проблематични остават някои основни и важни аспекти като правилното и навременно транспониране на директиви. Превантивните действия, които се разработват в момента в партньорство с държавите-членки, представляват значителна инвестиция на всички заинтересовани страни и би трябвало да дадат резултати през идните години за осигуряването на по-бързо и цялостно съответствие на националното с европейското право.